

Warszawa, dnia 8 grudnia 2023 r.

Poz. 2657

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA FINANSÓW**

z dnia 15 listopada 2023 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie dokonywania przez fundusz inwestycyjny zamknięty lokat, których przedmiotem są instrumenty pochodne oraz niektóre prawa majątkowe

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie dokonywania przez fundusz inwestycyjny zamknięty lokat, których przedmiotem są instrumenty pochodne oraz niektóre prawa majątkowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1726), z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie dokonywania przez fundusz inwestycyjny zamknięty lokat, których przedmiotem są instrumenty pochodne oraz niektóre prawa majątkowe (Dz. U. poz. 1673).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie dokonywania przez fundusz inwestycyjny zamknięty lokat, których przedmiotem są instrumenty pochodne oraz niektóre prawa majątkowe (Dz. U. poz. 1673), które stanowią:

„§ 2. Fundusze inwestycyjne zamknięte oraz fundusze inwestycyjne zamknięte z wydzielonymi subfunduszami, które w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia posiadają lokaty w instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne, których bazę stanowią indeksy oparte o instrumenty notowane na rynku zorganizowanym zlokalizowanym na terytorium Rosji, są obowiązane dostosować skład lokat do przepisów rozporządzenia zmienianego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Minister Finansów: *wz. A. Soboń*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Finansów
z dnia 15 listopada 2023 r. (Dz. U. poz. 2657)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia 30 kwietnia 2013 r.

w sprawie dokonywania przez fundusz inwestycyjny zamknięty lokat, których przedmiotem są instrumenty pochodne oraz niektóre prawa majątkowe

Na podstawie art. 154 ust. 6 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 681, 825, 1723 i 1941) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki lokowania przez fundusz inwestycyjny zamknięty aktywów w niewystandaryzowane instrumenty pochodne;
- 2) warunki zajmowania przez fundusz inwestycyjny zamknięty pozycji w lokatach, o których mowa w art. 145 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, zwanej dalej „ustawą”;
- 3) sposób ustalenia oraz maksymalną wartość ryzyka kontrahenta wynikającą z transakcji, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne;
- 4) sposób wyznaczenia oraz wartość maksymalnego zaangażowania funduszu inwestycyjnego zamkniętego w lokaty, o których mowa w art. 145 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy;
- 5) warunki, jakie muszą spełniać indeksy stanowiące bazę instrumentów pochodnych, w tym niewystandaryzowanych instrumentów pochodnych.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) funduszu – rozumie się przez to fundusz inwestycyjny zamknięty, a w przypadku funduszu inwestycyjnego zamkniętego z wydzielonymi subfunduszami – subfundusz funduszu inwestycyjnego zamkniętego;
- 2) kontrahencie – rozumie się przez to podmiot będący stroną umowy z funduszem, której przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne;
- 3) CCP – rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Dz. Urz. UE L 201 z 27.07.2012, str. 1, z późn. zm.²⁾), prowadzący działalność na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 14 tego rozporządzenia, albo uznany przez Europejski Organ Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych na podstawie art. 25 tego rozporządzenia;
- 4) rozporządzeniu 231/2013 – rozumie się przez to rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 231/2013 z dnia 19 grudnia 2012 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru (Dz. Urz. UE L 83 z 22.03.2013, str. 1, z późn. zm.³⁾).

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2022 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 939).

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 279 z 19.10.2013, str. 2, Dz. Urz. UE L 321 z 30.11.2013, str. 6, Dz. Urz. UE L 165 z 04.06.2014, str. 31, Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 84 i 190, Dz. Urz. UE L 141 z 05.06.2015, str. 73, Dz. Urz. UE L 143 z 09.06.2015, str. 7, Dz. Urz. UE L 239 z 15.09.2015, str. 63, Dz. Urz. UE L 328 z 12.12.2015, str. 108, Dz. Urz. UE L 337 z 23.12.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 151 z 08.06.2016, str. 4, Dz. Urz. UE L 336 z 10.12.2016, str. 36, Dz. Urz. UE L 86 z 31.03.2017, str. 3, Dz. Urz. UE L 144 z 07.06.2017, str. 14, Dz. Urz. UE L 148 z 10.06.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 322 z 07.12.2017, str. 27, Dz. Urz. UE L 347 z 28.12.2017, str. 35, Dz. Urz. UE L 137 z 04.06.2018, str. 3, Dz. Urz. UE L 309 z 05.12.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 80 z 22.03.2019, str. 8, Dz. Urz. UE L 141 z 28.05.2019, str. 42, Dz. Urz. UE L 150 z 07.06.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 322 z 12.12.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 22 z 22.01.2021, str. 1, Dz. Urz. UE L 49 z 12.02.2021, str. 6, Dz. Urz. UE L 213 z 16.06.2021, str. 1, Dz. Urz. UE L 252 z 30.09.2022, str. 4 oraz Dz. Urz. UE L 333 z 27.12.2022, str. 1.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 271 z 30.10.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 277 z 02.08.2021, str. 11 oraz Dz. Urz. UE L 272 z 20.10.2022, str. 54.

§ 3. Fundusz może zawierać transakcje, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, pod warunkiem że utrzymuje część aktywów na poziomie zapewniającym realizację tych transakcji.

§ 4. 1. Jeżeli fundusz zawiera transakcje, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, jest on obowiązany ustalać wartość ryzyka kontrahenta.

2. Wartość ryzyka kontrahenta stanowi wartość ustalonego przez fundusz niezrealizowanego zysku z transakcji, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne.

3. Na potrzeby wyznaczania wartości ryzyka kontrahenta, przy ustalaniu niezrealizowanego zysku nie uwzględnia się opłat ani świadczeń ponoszonych przez fundusz przy zawarciu transakcji, w szczególności wartości premii zapłaconej przy zakupie opcji.

4. Jeżeli fundusz posiada otwarte pozycje w instrumentach pochodnych z tytułu kilku transakcji z tym samym kontrahentem, wartość ryzyka kontrahenta może być wyznaczana jako dodatnia różnica niezrealizowanych zysków i strat na wszystkich takich transakcjach, o ile:

- 1) transakcje te zostały zawarte na podstawie umowy ramowej spełniającej kryteria określone w art. 85 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520 oraz z 2023 r. poz. 825, 1723, 1843 i 1860);
- 2) umowa ramowa przewiduje, że w przypadku jej rozwiązania zostanie wypłacona wyłącznie jedna kwota stanowiąca równowagę salda wartości rynkowych wszystkich tych transakcji niezależnie od tego, czy wynikające z nich zobowiązania są już wymagalne;
- 3) niewypłacalność jednej ze stron umowy ramowej powoduje lub może powodować rozwiązanie tej umowy;
- 4) warunki, o których mowa w pkt 1–3, nie naruszają przepisów prawa właściwego dla każdej ze stron umowy ramowej.

§ 5. 1. Wartość ryzyka danego kontrahenta w odniesieniu do wszystkich transakcji, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, zawartych z tym kontrahentem nie może przekroczyć:

- 1) 20% wartości aktywów funduszu – w przypadku transakcji rozliczanych przez CCP;
- 2) 20% wartości aktywów funduszu – w przypadku gdy kontrahentem jest instytucja kredytowa, bank krajowy lub bank zagraniczny;
- 3) 10% wartości aktywów funduszu – w przypadkach innych niż wskazane w pkt 1 i 2.

2. Wartość ryzyka kontrahenta może podlegać redukcji o wielkość odpowiadającą wartości ryzyka kontrahenta w danej transakcji, jeżeli łącznie zostaną spełnione następujące warunki:

- 1) w związku z tą transakcją kontrahent ustanowi na rzecz funduszu zabezpieczenie w środkach pieniężnych, zbywalnych papierach wartościowych lub instrumentach rynku pieniężnego;
- 2) suma wartości rynkowej zbywalnych papierów wartościowych, instrumentów rynku pieniężnego i wartości środków pieniężnych przyjętych przez fundusz jako zabezpieczenie będzie ustalana w każdym dniu roboczym i będzie stanowić co najmniej równowagę wartości ryzyka kontrahenta w tej transakcji;
- 3) środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie będą lokowane wyłącznie w papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, państwo członkowskie, państwo należące do OECD, bank centralny państwa członkowskiego lub Europejski Bank Centralny, lub w depozyty, o których mowa w art. 145 ust. 5 ustawy.

3. Papier wartościowy i instrument rynku pieniężnego mogą stanowić zabezpieczenie, jeżeli łącznie zostaną spełnione następujące warunki:

- 1) ich emitentem jest Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, państwo członkowskie, państwo należące do OECD, bank centralny państwa członkowskiego lub Europejski Bank Centralny;
- 2) podaż i popyt umożliwiają ich nabywanie i zbywanie w sposób ciągły;
- 3) są zapisane na rachunku prowadzonym przez podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym podmiot, który:
 - a) nie należy do grupy kapitałowej kontrahenta albo
 - b) należy do grupy kapitałowej kontrahenta, pod warunkiem że zabezpieczenia przed skutkami niewypłacalności tego podmiotu kształtują ryzyko posiadacza tego papieru wartościowego lub instrumentu rynku pieniężnego na takim samym poziomie jak w przypadku zapisania papieru wartościowego lub instrumentu rynku pieniężnego na rachunku prowadzonym przez podmiot, o którym mowa w lit. a;
- 4) ewentualne nabycie przez fundusz praw z papieru wartościowego lub instrumentu rynku pieniężnego w wyniku realizacji zabezpieczeń na dzień przyjęcia zabezpieczenia nie spowoduje naruszenia art. 145–149 oraz art. 151a ustawy.

§ 6. 1. Maksymalne zaangażowanie funduszu w lokaty, o których mowa w art. 145 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy, wyznacza się w każdym dniu roboczym co najmniej raz dziennie z zastosowaniem metody określonej w art. 8 rozporządzenia 231/2013.

2. Wartość maksymalnego zaangażowania funduszu w lokaty, o których mowa w art. 145 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy, nie może w żadnym momencie przekroczyć maksymalnego limitu ekspozycji AFI określonego w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 48c ust. 3 ustawy pomniejszonego o inne pozycje wpływające zgodnie z ustawą na zwiększenie tej ekspozycji.

§ 7. (uchylony).

§ 8. 1. Przy stosowaniu limitów inwestycyjnych, o których mowa w art. 145–149 oraz art. 151a ustawy, fundusz jest obowiązany uwzględnić kwotę zaangażowania w instrumenty pochodne w ten sposób, że:

- 1) w przypadku zajęcia przez fundusz pozycji w instrumentach pochodnych skutkującej powstaniem po stronie funduszu zobowiązania albo uprawnienia do sprzedaży papierów wartościowych, instrumentów rynku pieniężnego lub walut albo do spełnienia świadczenia pieniężnego wynikającego z zajętej pozycji – od wartości papierów wartościowych lub instrumentów rynku pieniężnego danego emitenta, lub waluty danego państwa, lub euro znajdujących się w portfelu inwestycyjnym funduszu należy odjąć kwotę zaangażowania w instrumenty pochodne, dla których bazę stanowią papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego tego emitenta, lub kurs waluty danego państwa, lub kurs euro;
- 2) w przypadku zajęcia przez fundusz pozycji w instrumentach pochodnych skutkującej powstaniem po stronie funduszu zobowiązania albo uprawnienia do zakupu papierów wartościowych, instrumentów rynku pieniężnego lub walut albo do spełnienia świadczenia pieniężnego wynikającego z zajętej pozycji – do wartości papierów wartościowych lub instrumentów rynku pieniężnego danego emitenta, lub waluty danego państwa, lub euro znajdujących się w portfelu inwestycyjnym funduszu należy dodać kwotę zaangażowania w instrumenty pochodne, dla których bazę stanowią papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego tego emitenta, lub kurs waluty danego państwa, lub kurs euro.

2. Przez kwotę zaangażowania w instrument pochodny rozumie się kwotę zaangażowania ustaloną przy użyciu zasad określonych w przepisach art. 8 ust. 2 lit. a rozporządzenia 231/2013.

3. Kwota zaangażowania w instrument pochodny, którego bazą jest kurs waluty stosowany w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmianą kursu waluty, może podlegać redukcji o kwotę odzwierciedlającą stopień, w jakim ten instrument pochodny ogranicza to ryzyko.

4. Jeżeli wartość otrzymana zgodnie z ust. 1 jest ujemna, uwzględnia się jej wartość bezwzględna.

§ 9. Bazę instrumentu pochodnego, w tym niewystandaryzowanego instrumentu pochodnego, mogą stanowić indeksy oparte o instrumenty notowane na rynku zorganizowanym zlokalizowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, państwa członkowskiego, państwa należącego do OECD, Brazylii, Chin albo państwa należącego do EEA oraz indeks łącznie spełniający następujące warunki:⁴⁾

- 1) jego skład uwzględnia odpowiednio wymogi rozproszenia ryzyka inwestycyjnego, w szczególności:
 - a) zmiany ceny lub aktywność transakcyjna w odniesieniu do jednego składnika indeksu nie wpływa w sposób istotny na wartość indeksu,
 - b) indeks składa się z co najmniej 15 składników;
- 2) stanowi on miarodajny wskaźnik charakteryzujący rynek, do którego się odnosi, w szczególności:
 - a) indeks w odpowiedni i właściwy sposób odzwierciedla wyniki reprezentatywnej grupy składników będących przedmiotem obrotu na rynku, do którego się odnosi,
 - b) dokonywana jest regularna weryfikacja składu indeksu, która może skutkować zmianami tego składu dokonywanymi zgodnie z ustalonymi kryteriami, w celu zapewnienia, że spełniony jest warunek, o którym mowa w lit. a,
 - c) składniki indeksu charakteryzują się płynnością, która w razie potrzeby umożliwia odzwierciedlenie składu indeksu w stopniu wystarczającym do zastosowania przez fundusz strategii zabezpieczającej przed zmianami wartości indeksu;
- 3) wartość i ogólne zasady konstrukcji indeksu są udostępniane do publicznej wiadomości.

⁴⁾ Wprowadzenie do wyliczenia ze zmianą wprowadzoną przez § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie dokonywania przez fundusz inwestycyjny zamknięty lokat, których przedmiotem są instrumenty pochodne oraz niektóre prawa majątkowe (Dz. U. poz. 1673), które weszło w życie z dniem 24 sierpnia 2022 r.

§ 10. (pominięty).

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia⁵⁾.⁶⁾

⁵⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 8 maja 2013 r.

⁶⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie dokonywania przez fundusz inwestycyjny zamknięty lokat, których przedmiotem są instrumenty pochodne oraz niektóre prawa majątkowe (Dz. U. poz. 144), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych oraz ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 70).